

Beretning

om

Selskabets zoologiske Samling

i Aaret 1877

ved

V. Storm.

I nærværende Beretning om Samlingen og den Reise, jeg i sidste Sommer foretog ved det mig af Selskabet meddelte Stipendium, kommer jeg til at følge samme Fremgangsmaade som i foregaaende af de deri nævnte Grunde og føjer saaledes til en Skildring af Dyrelivet i de Trakter, jeg har undersøgt, nogle Bemærkninger om en Del Arter. Kun af en enkelt Dyreklasse (Echinodermerne) giver jeg en systematisk Fortegnelse over alle dem, jeg hidtil har truffet i Thronhjemsfjorden.

De i Aarets Løb erholdte indenlandske Vertebrater bestaa mest af almindelige Arter, som forhen manglede i Samlingen, og ere erhvervede ved Kjøb eller Gave, medens de lavere Dyr ere indsamlede af mig.

Af Pattedyr er udstoppet 4 Exemplarer, saasom en Grævling (*Meles taxus*) og en Nise (*Phocæna communis*); den førstnævnte blev fanget i December i Støren, hvor den havde taget Vinterophold i en Hølade; saavidt jeg har erfaret, er den nordenfjelds et sjeldent Dyr, ihvorvel Collett (i „Bemærkninger til Norges Pattedyrfauna“) anfører, at den ved Thronhjem (dens Nordgrændse) jevnlig er fanget.

Blandt Fuglene skal jeg kun omtale en tilfældig Varietet af *Tetrao Urogallus* (Tiur), ensfarvet askegraa uden Vatrang eller Metalglands men med noget mørkere Hoved — indsendt fra Snaasen — samt Havsulen (*Sula bassana*), som under Stormene i Februar i Mængde dreves ind

paa Land, hvor et til Samlingen indbragt Individ var blevet grebet med Hænder, og hvorfra i et Par Dage omtr. en halv Snes indsendtes til Byen; et lignende Tilfælde indtraf i December, da efter Beretning fra Skjørn-fjorden 8 Stkr. paa en Gang skulde være fanget paa et dertil udsat Angleredskab.

Den i foregaaende Beretninger givne Fortegnelse over de i Thronhjemsfjorden iagttagne Fiske kan jeg forøge med følgende 5 Arter:

Cottus bubalis Euphrasen erholdt jeg i Sommer ved Bundskrabning ligesom de følgende 3; den er forresten vistnok hyppig her som paa mange andre Steder, men bemærkes ikke let formedelst Lighed med den almindelige Ulke (*Cot. Scorpius*).

Centridermichtys uncinatus (*Cottus*) Reinhardt, (*D. Vidsk. Selsk. Aftandl.* 1830), som først meget senere fandtes ved vore Kyster (*Esmark, Bidrag til Finmarkens Fiskelauna* 1867) og er nøjagtigere beskrevet i Collett „Norges Fiske“, til hvilken Beskrivelse et Exemplar af 65 m.m. Længde, som jeg traf ved Inderøen, ganske svarer.

Icelus hamatus Krøyer, *Naturh. Tidsskr.* 1844, da den først opdagedes ved Grønland og Spidsbergen, men senere er fundet hist og her hos os. Af denne traf jeg ligeledes ved Inderøen et Exemplar af omkr. 50 m.m. Længde, som allerede har den for de ældre characteristiske gaffeldelte Pig paa Forgjellelaaget og for en Del i Kroppens Pladerækker.

Liparis Montagu Donovan erholdtes ret hyppigt i smaa Individer ved Skrabning paa 20 à 50 Favnes Vand; de største ere omtr. 40 m.m.; alle ere brungule med en blaaagtig Stribe mellem og bøg Øjnene, skjønt denne Art skal variere overmaade meget i Farve ligesom *Lip. lineatus* (*barbatus* Ekstr.), hvoraf 1 Ex. af 50 m m. L. er sort-stribet over hele Legemet; begge fandtes sammen.

Annarrichas pantherinus Zouiew, fiskes ikke saa ganske sjelden og er vel kjendt af Fiskerne som en fra den sædvanlige „Stenbit“ (*A. lupus*) forskjellig Art derved, at den er „fleklet som en Gaupe“. Som tilhørende Norges Fauna antegnedes den først 1867 (Malmgren, Bidr. til Finmarkens Fiskefauna i Øfvers. af Kgl. Vetensk. Akad. Handl.)

Af den store og pragtfulde „Laxestørje“ (*Lampris guttatus*), der af og til driver til Kysten, erholdtes ogsaa i sidste Sommer et Individ fra Skjønrfjorden, hvor den var fanget i Garn; det er noget mindre end den, som erholdtes i 1875; i dens Mave fandtes en stor Mængde Lindser og Hornkjæber af en Blæksprute (*Omnatostrephes todarus*?)

Af andre Fiske er 7 almindelige udstoppede i mere end sædvanlig Størrelse. En *Acanthias vulgaris* („Pighai“) havde 15de December foruden en Mængde Æg 8 Unger, hvoraf den største er henved 7“; efter Krøyer „Danmarks Fiske“, synes den mest at yngle om Vaaren og Sommeren og skal have indtil 6 Unger paa en Gang.

Den uafsladelig kolde Sommer gav saa godt som ingen Anledning til Indsamling og Iagttagelse af Insekter; desuden var jeg næsten uafbrudt beskjæftiget paa Fjorden og med de der indsamlede Dyr. Jeg anser det derfor bedre senere hen at fortsætte den paabegyndte Fortegnelse over Coleoptera, naar et større Antal er tilvejebragt og bestemt; her skal jeg kun nævne, at paa et enkelt Sted (ved Hovd i Værran) forekom i store Selskaber under visse Tang *Bradycellus pubescens* i flere af de hos Schjødthe (Danmarks Eleutherata) opstillede Varietetter, ved Throndhjem *Bradycellus collaris*, ved Vennes *Synuchus vivalis* meget hyppig, *Loricera pilicornis*, *Agabus guttatus* (Gyll.) i Kilder, *Byctiscus betuleti* (Gyll.); fremdeles bemærkedes *Cicindela campestris*, *Carabus glabratus*, *Necrophorus mortuorum*, *Chrysomela fastuosa* o. s. v.; paa Ytterøen *Cychnus rostratus* (som sædvanligt i Sten-

røser), *Anchomenus parumpunctatus*, paa Birketræerne*) i stor Mængde (10de Juni) *Rhynchites betuli* og *Polydrosus micans*, under Naaetræernes Bark *Rhagium mordax* i Mængde, oftest parvis tilligemed Larverne. I en Privatsamling paa Stenkjær saa jeg den sjeldne *Blaps mortisaga* taget der; den forekommer især i Stæder i gamle Huse og er kun fundet sparsomt i Christiania (Siebke *Enumeratio* o. s. v.) og Bergen (Schneider). Af den saa langt nord sjeldne Natsommerfugl *Ache-rontia atropos* blev 1 Ex. fanget i Thronhj.

Til Undersøgelse af Dyrelivet i Fjordens Dyb valgte jeg dennegang Trakterne ved Indhered for med dem at anstille en Sammenligning af de ydre ved Havet beliggende Dele, hvor jeg havde tilbragt 3 foregaaende Somre. Især havde jeg Interesse af at se, hvorvidt forskjellige af de ved Havet forekommende Arter gaa ind i Fjorden og om muligens nogle af de rent arctiske Former kunde gjenfindes her. Det er nemlig ved senere Tidens Forskning paavist, at paa visse Localiteter helst inde i de dybe Fjorde opholde sig „Gjenlever“ (arctic outliers Forbes) fra tidligere Tidens (Glacialtiden) Fauna, som i det Væsentlige var den samme, som nu raader i det højere Norden, medens Dyrelivet forøvrigt ved vore Kyster og navnlig paa det ringere Dyb ved Havet for en stor Del bestaar af de i Tidernes Løb fra Syden indvandrede Arter. (Nærmere herom f. Ex. i M. Sars, om arctiske Dyrformer i Chistianiafjorden ¹⁾ og G. O. Sars, Undersøgelse af Christianiafjordens Dybvandsfauna ²⁾)

*) Den Birk, som her ved Gaarden Øvre danner Skov, er en meget udpræget *Betula verrucosa* Ehrh., hvor den har sin Nordgrændse (efr. Blytts Norges Flora), medens den almindelige Birk overalt i det Thronhjemske er *B. odorata* (glutinosa Wallr.)

¹⁾ 1865, Christ. Vidensk. Selsk. Førhandl.

²⁾ 1869, N. Mag. f. Naturvidensk.

Omendskjønt der af de faa Iagttagelser, jeg har gjort, ikke kan drages almindelige Slutninger, især da flere Arter kun findes i enkelte Exemplarer og der overhovedet lever mange arctiske Former ved vor Breddegrad, skal jeg dog som et Exempel anføre, at af de 43 Echinodermer, som jeg alene i sidste Sommer fandt i Beistadfjorden, hører over Halvdelen til dem, som Sars henregner til de arctiske og flere af dem forekom i betydeligere Mængde og Størrelse, end jeg før har set dem; nogle ere forhen kun kjendte i et Par Exemplarer eller ere ikke fundne saa langt syd (*Goniaster hispidus*, *Oligotrochus vitreus*, *Archaster arcticus*). Derimod syntes omvendte Forholde at finde Sted ude ved Havet og mange af de „boreale“ og „lusitansk—middelhavke“, som der ere almindelige og tildels have sin Nordgrændse ved Thronhjemsfjorden, forekomme neppe i de indre Dele. Saaledes er *Amphiura Chiajei* meget hyppig paa Lerbund fra omtr. 20 til 80 F. D. i alle de ydre Dele af Fjorden; endnu ved Byen har jeg truffet den sparsomt, men i Beistadfjorden, omkring Inderøen og Ytterøen, hvor jeg i 3 Maaneder brugte Bundskraben paa lignende Localiteter, saa jeg aldrig Spor af den; andre Arter, hvormed dette er Tilfælde, ere *Antedon petasus*, *Ophiocoma nigra*, *Luidia Sarsii*, *Amphidetus cordatus*, *Spatangus purpureus* o. fl. Det Samme gjælder ogsaa andre Dyreclasser, men overhovedet viste der sig en stor Fattigdom paa Arter, saaledes som det vistnok gjerne er Tilfælde i Fjordenes Inderste og neppe mindst i Thronhjemsfjorden paa Grund af locale Forholde.

Den store Beistadfjord danner næsten som en Indsø, hvor Vandet holder sig temmelig brakt, idet flere Elve der have Udløb og den kun staar i Forbindelse med den ydre Fjord ved det $\frac{1}{2}$ Mil lange og $\frac{1}{6}$ Mil brede Skarnsund, hvor Dyrelivet tildels arter sig anderledes. Ikke-

destomindre forekommer, saavidt jeg kunde erfare af Beretning, ogsaa herinde de fleste almindelige Fiske; de sædvanlige Gadusarter fiskes især paa visse Grunde eller „Stø'er“, som gjerne ere bevoxede med *Oculina prolifera*, i Christianiafjorden saakaldet „Pileben“, her mest „Røddil“, som dog ogsaa synes at være en fælles Benævnelse for Koralliner, Nulliporer o. s. v.; Værratorsken er endog bekjendt og fiskes især i den trange Del af Værrafjorden. Grundene her ere ikke dybe, fra 20—60 Favne og fandtes paa enkelte Steder besatte med *Retepora cellulosa* og andre koralformede Polýzoer; (*Cellepora lævis*, *Hornera lichenoides*, sjeldnere *Eschara cervicornis*) mellem hvilke færdes talrige regeagtige Crustaceer af Slægterne Crangon, Hippolyte, Pandalus („Aat“), hvoraf ogsaa Torskens Mave var fyldt. Uer fiskes dog kun tilfældigt; den store „Størje“ *Thynnus mediterraneus* saaes flere Gange at forfølge Sildestimerne i Vandskorpen; *Coryphænoides rupestris* og *Lophius piscatorius* fandtes opkastet paa Stranden og *Scymnus microcephalus* saa jeg fanget paa Line. Denne sidste („Haakjærring“) fiskes undertiden herinde for Leverens Skyld ligesom *Spinax niger* („Svartforsk“) paa det største Dyb. Dette gaar til 170 Favne især som en Fortsættelse af det ligesaa dybe Skarnsund henimod de nordvestlige, stejle og høje Bredder; de sydlige og østlige Sider langs det flade Land ere derimod meget grundere; her ligger et Par Øer med store Edderfuglevær og hvor talrige Kolonier af *Larus canus* udklække sine Unger under Enerbuskene og *Lestris parasitica* samt *Sterna Hirundo* ogsaa ruge. Paa den stejle Høe indfandt sig de sidste Dage af August en Mængde Skarve (*Phalacrocorax Carbo*), som have Tilhold her udover Vintren, hvorom ogsaa de hvidfarvede Klippevægge vidne. Af og til saaes Par af den store „Lomimmer“ *Colymbus glacialis*, der sagdes at have sine Rugepladse oppe ved Fjeldvandene.

Bundskrabningen begyndte jeg d. 12te Juni med Skarsundet, som medtog den længste Tid formedelst Strømmen og den mangfoldige Beskaffenhed af Bunden samt det som Følge heraf saa meget rigere Dyreliv. Dybden er her under Fjeldvæggene saa forskjellig, at Skraben kan kastes ud paa 5 à 10 Favnes Dyb men efter faa Aaretag ikke naa Bunden før paa henved 100 F.; ofte kommer den tom op; endnu oftere fyldes den strax af de med Strømmen hidførte Skjæl og „Røddil“ eller sidder timevis fast i „Grundved“ og Klipperifter. Midt i Sundet i det største Dyb (170 F.) bestaar Bunden af blød Dynd og Ler, der fortsætter sig ind gjennem Beistadfjorden og her paa mange Steder især i de inderste Bugter gaar lige op i Litoralbeltet; overalt paa dette Ler er der stor Fatigdom paa Dyrearter:

Hyppigst blandt Molluskerne var *Tritonium despectum* (Murex) Linné (T. antiquum var. arctica Sars Reise i Lofoten) tilligemed sine Ægge kapsler, medens *T. antiquum* med glatte Vindinger (β anfractis lævigatis Lovén Index Molluscorum), som ude i Fjorden er meget almindelig, knap bemærkedes. Paa Conchylien sad næsten altid *Actinia digitata* Müll., undertiden 4 à 5 sammen; de tomme var som oftest beboet af en „Eremitkrebs“, nemlig *Pagurus pubescens*, som paa denne Maade fører de med meget ringe Locomotionsevne forsynede Actinier videre.

Den omtalte Snegl ledsagedes hist og her af nogle nærstaaende Arter, saasom *Sipho* (*Fusus*) *glaber* Verkrützen, der ifølge Meddelelse fra Hr. Prof. G. O. Sars, som velvillig har bestemt mine Exemplarer af disse Former, hidtil kun er kjendt fra Lofoten og Finmarken. Jeg har fundet den adskillige Gange levende ogsaa ude i Fjorden.

Chrysodomus Turtoni Bean, hidtil hos os kun observeret ved Vadsø, hvor den fandtes 1857 af M. Sars.

(Christ. Vidsk. Selsk. for 1858 p. 39). Jeg fandt meget store Skaller, men ogsaa levende.

Fasciolaria (*Barcofusus*) *Berniciensis* King, ligledes en meget sjelden Form, som først fandtes samtidigt med foregaaende, men senere ogsaa sydligere, navnlig i stor Mængde paa Havbankerne udenfor Romsdalen (Friele, Preliminary report of Mollusca from the Norwegian atlantic expedition 1877)

Buccinum Humphreysianum, som ogsaa er en arctisk Art, *Buccinum undatum* var. *pelagica* enkeltvis, *Trophon clathratus* & *Gunneri*; endvidere hist og her *Scaphander lignarius* L. og flere almindelige: paa Huden af *Holothuria intestinalis* sad stadigt et Par Exemplarer af *Eulima nitida* Lov. (cfr. N. Mag. f. Naturvidensk. 1876 p. 171) i Selskab med *Cardium minimum*, *Syndosmya nitida*, en *Axinus* o. fl.

Ganske hyppigt forekom den ved sin brændende Egenskab mærkelige *Anthea Tuediæ* Johnst. (Gosse, *Actinologia britanica* flg. 1. *Bolocera*) og undertiden sammen med den *Actinia coccinea* af overordentlig Størrelse; den fandtes fæstet bl. A. til roddent Træ, som var gennemgrævet af iboende *Xylophaga dorsalis*; ud af *Actiniens* Mund droges en liden Blæksprute.

Endvidere skal jeg fra Dybvandsregionen her omtale den besynderlige Svamp *Trichostemma hemisphaerica* M. Sars, hvorom G. O. Sars i sit Værk „On some remarkable forms of animal life from the great deeps on the coast of Norway“ bemærker, at den kun er fundet ved Lofoten, men sandsynligvis vil findes paa mange andre Steder, naar flere Dybvandsundersøgelser blive foretagne; fremdeles en *Echinide*, som maa henføres til *Toxopneustes pallidus* G. O. Sars, der ikke blot formedelst denne særegne Forekomst men ogsaa ved de af Sars opstillede

Kjendemærker, hvortil mine Exemplarer i det Væsentligste svare, synes at være en ganske distinct Art.

Højest characteristisk for det største Dyb midt i Sundet var Forekomsten af *Ophiacantha abyssicola* G. O. Sars, som naar Skraben kom op, i tusindvis bedækkede Nettet, Jernet og Touget, selv om intet andet, som ofte var Tilfælde, fulgte med; den var forresten i sin Habitus meget forskjellig fra den, som jeg har fundet andetsteds, idet Armene ere meget længre og snart af en lysere, snart af en mørkere brun Farve, eller endog lysrøde uden dog at være specifik forskjellig fra den nævnte Art, der især udmærker sig ved de klokkedannede Armrygplader. Paa samme Maade gik den ind i Beistadfjorden, saa langt Strømningen gik.

I Antal af Individuer var der dog neppé nogen Art, som overgik *Verruca Strömia* (Lepas) Müll., der millionvis bedækkede Sneglehuse, Koraller, Skjæl o. s. v. fra det største Dyb til op paa Klipperne, hvor den blander sig med den almindelige *Balanus balanoides*, som danner det bekjendte Flømærke paa Klipper og Pæle.

I stor Mængde forekom af indtil 8 Tommers Længde de porøse Masser, som dannes af store Selskaber af den neppé $1\frac{1}{2}$ " lange *Filograna implexa* Berkeley (Sars, Fauna litoralis I, tab. 10.); ogsaa hyppig paa lavere Vand.

Hvad Anneliderne forøvrigt angaar, da hører vistnok mange Arter hjemme paa Lerbund, men her vare de dog faa. I det største Dyb midt i Sundet opdroges stadigt i Selskab med ovennævnte Slangestjerne en stor Mængde brede, flaskedannede Lerrør, der formodentlig maa tilhøre *Panthalis Ørstedii* Kinberg (*Eugenias resa*, Zoologi I taf. VII), som skal bebo saadanne Rør (Sars. N. Mag. f. Naturvidsk. 12 p. 298); dog bemærkedes ikke det levende Dyr hverken udenfor eller indenfor Strømmen.

Lætmonice filicornis Kindb. fandtes kun enkeltvis i Sundet men i Mængde og af betydelig Størrelse gennem hele Beistad- og Værrafjorden fra omtr. 120—40 F. D., hvor den maaske kunde siges at erstatte den til samme Familie hørende *Aphrodite aculeata*, som i de ydre Dele af Fjorden er almindelig, men aldrig bemærkedes herinde. — En mærkelig Annelide, som jeg erholdt i Værrafjorden paa det største Dyb her (70 F.) maa være „*Lærnilla? mollis* M. Sars“ G. O. Sars. Mag. f. Naturvidsk. 1873 p. 207, hvor et Exemplar af lidt over 50 m.m. Længde beskrives som tilhørende vore største Polynoiner. Det fra Værrafjorden maa have været mindst dobbelt saa stort; saasnaart det kom op, sprang det istykker (med en hørlig Lyd) og afkastede Elytterne, saaledes som lignende Arter gjerne gjøre; kun 1 Par sidder igjen paa den sammenhængende forreste Del af Kroppen, der udgjør omtrent Halvdelen af Dyret, er over 2¹/₂ langt og bestaar af 24 børstebærende Segmenter; forøvrigt finder jeg Exemplaret stemmende med Sars's Beskrivelse, og det har i det Ydre megen Lighed med *Alentia gelatinosa*.

Af andre Annelider forekom *Glycera capitata* Ørsted (*Annulata dorsibr. Grønlandiæ*), *Trofonia plumosa* (*Amphitrite*) Müll., *Ophelia limacina* Rathke (*O. bicornis* Ørst.), *Terrebellides Strömii* Sars (Beskr. og Iagtt.), *Scoloplos armiger* (*Lumbricus*) Müll., *Nephtys eiliata* (*Nereis*) Müll., alle sparsomt.

I Nordvigssundet paa 170 F. D. fandtes *Maldane biceps* (*Clymene*) Sars, i Selskab med en Annelide af *Sabellidernes* Familie, som efter de hos Malmgren (*Annulata polychæta Spetsbergiæ* &c. Vetensk. Akad. Forhandl. 1867) anførte Characterer maa være *Myxicola Stenstrupi* Krøyer; ved Inderøen (12 F.) den fra den almindelige *Chætopterus norvegicus* Sars ved sit fri, sandbedækkede Rør m. m. forskellige *Chætopterus Sarsii* Boeck.

Omendskjønt der i Strømninger ofte er et rigere Dyreliv, er der ogsaa visse Arter, som synes at foretrække det stillere Dyb, ja endog mindre salt og rent Vand, især nogle Echinodermer og Pennatulider. Adskillige, som ere almindelige paa den vidstrakte Lerbund i Fjorden udenfor, viste sig igjen inde i Beistadfjorden. De hyppigste og mest iøjenfaldende paa denne saa fattige Bund vare *Tripylus fragilis*, *Holothuria tremula* (i stor Mængde), *Amphilepis norvegica*, *Archaster Andromeda*; i de inderste Bugters Dynd forekom *Ctenodiscus crispatus* i saa store Masser, at hver enkelt Skrabning gjerne bragte 50 à 70 Stkr., og den gik lige op til kun 6 Favnes Dyb.

Med Hensyn til Pennatuliderne, hvoraf jeg her traf 4 Arter, skal jeg hertil føje et Par Bemærkninger om nogle andre:

Pennatula aculeata Danielsen (Chr. Vidsk. Selsk. Forh. 1859, Køren og Dan. F. litoralis 1877) maa ansees for meget almindelig i Thronhjemsfjorden paa Lerbund fra omtr. 40 til 100 F. D.; i overordentlig Mængde og Størrelse fandtes den i Orkedalsfjorden og Gulosen; forøvrigt paa mange Steder ind til i Beistadfjorden; blandt Exemplarerne fra Orkedalsfjorden mangle nogle de længre Pigge paa Ventralfladen, men have flere Rækker Zooider paa Dorsalfladen og maa derfor henføres til deres Varietet *rosea*.

Virgularia mirabilis Pennatula) Müll. Zool. dan. forekommer ogsaa paa mange Steder. Jeg har især truffet den nær Udløbet af de større Elve (maaske lever den helst i mindre salt Vand?), saaledes især i det Inderste af Orkedalsfjorden og Gulosen, ved Værdalen og ved Stenkjær; paa begge disse Steder gik den op til 6 à 7 Favnes Vand. Køren og Danielsen angive 50 F. som det ringeste Dyb (i Fortegnelsen over Pennatulidernes Udbredelse i *Fu. litoralis* 1877). Denne Art ansaaes i

sin Tid for meget sjelden og var endnu i 1846 (Fn. lit. I) ikke fundet siden Müllers Tid (omkr. 1780), *Dübena elegans* Kor. & Dan. (Chr. Vidsk. Selsk. 1859, *Virgularia*, Fn. lit. 1877) fandt jeg i Beistadfjorden samt i Ørkedalsfjorden, 40—70 F. D. Lerbund; paa begge Steder meget sparsomt og, som ellers, afbrudt.

Halipteris Christii Kor. & Dan. N. Mag. f. Naturvidensk. 1848 har jeg faaet ved Bejan, optrukket ved Fiskeline fra 70 F. D. Den er forhen kun fundet ved Lofoten paa 200 F. D.

Funiculina quadrangularis? (Blainy). I Gulosen fik jeg op med Bundskraben et Par Exemplarer, som jeg maa antage for ganske unge Individuer af denne Art; 80 F. D. Lerbund. I ethvert Fald er det ingen af de andre ved Norges Kyster fundne Arter.

Kophobolemnon stelliferum (Pennatula) Müll. forekommer neppe sjelden gennem hele Fjorden; men jeg har kun fundet den paa store Dyb; i det Inderste af Beistadfjorden (120 F.), i Nordvigssundet ved Ytterøen (140 F.) og ved Stadsbygden (220), altid blød Dyndbund; den er forhen ikke fundet nordligere end ved Bergen. I Christianiafjorden, hvor den efter Müller først blev gjenfundet omkr. 1850 (Asbjørnsen, Fn. lit. II), gaar den op til 40 F. D.

(Af *Ptilella grandis* Ehrenb. (*Pennatula borealis* Sars, Fn. lit. 1846), findes blandt de af Gunnerus efterladte Sager et tørret Exemplar (uden Navn), som saaledes har staaet i Samlingen omkr. 80 Aar, før den beskreyes som ny Art. Næsten ganske den samme Skjæbne har *Pavonaria finmarchica* (*Virgularia*) Sars 1856, hvoraf ligeledes findes 1 Ex. efter Gunnerus).

Jeg kommer nu til at omtale de øvrige Trakter efter Bundens Beskaffenhed. De forskellige Regioner kan paa et Sted som Skarnsundet ikke let bestemmes efter Dyb-

den, fordi denne er saa yderst afvejlende. „Søtræernes“ Belte henregnes gjerne til Dybvandsregionen fra 90 til 2 à 300 F., om de end paa enkelte Steder voxe op til 50 à 60; men i dette Sund er der noget særeget ved deres Forekomst. De begynde i Dybden først ved omkr. 100 F. eller mindre, hvor de bratte Bakker („Mælen“) begynde ovenfor Leret; ikkedestomindre vise de her en overordentlig Frødighed ogsaa paa langt lavere Vand end sædvanligt, hvilket kan have sin Grund deri, at Betingelserne for deres Trivsel, Strøm og Klippegrund er rigelig filstede paa et indskrænket Omraade. Kjæmpemæssige Kviste af *Parargorgia arborea* af en Arms Tykkelse kunde undertiden skjæres løs ved anstrengt Roning; ofte beholdtes Grene deraf paa kun 50 à 60 Favnes Vand, som ved at holdes i Søvand afgav Pragtexemplarer med fuldstændigt udslagne Polyper. Alenhøje „Buske“ af *Prymnoa lepadifera* forekommer paa 50 F. D. tæt og frødigt og da med de ydre, 10 Tommer lange Grene udelte og hængende af de tætsiddende Polypers Vægt. *Lophohelia prolifera* var ogsaa hyppig og med levende Dyr paa 60 à 70 F. D.; af *Muricea placomus*, som idet hele taget gaar højest op, opdroges et stort, friskt Exemplar fra neppe 30 Favnes Vand. Den ved Rissen saa yderst frødigt forekommende *Parargorgia grandiflora* M. Sars fandtes her dog meget sparsomt og forkrøblet ligesom *Alcyonium fruticosum* M. Sars (Chr. Nidsk. Selsk. 1860, Fl. lit. 1877); denne sad i et Par meget smaa Exemplarer paa *Pecten islandicus*; den førstnævnte af disse Polyper er saavidt mig bekjendt, forhen ikke funden søndenfor Lofoten. I Forbindelse hermed skal jeg omtale den sjældne *Nephyta Rathkiana* (*Gorgonia florida* Rathke), som jeg fandt i et lidet Exemplar paa 200 F. D. ved Rissen forrige Sommer, men undlod at nævne i min forrige Beretning.

Ogsaa den i Koralregionen forekommende store Musling *Lima excavata* fandtes i Skarnsundet levende paa kun 85 F. D., rigtignok kun $4\frac{1}{2}$ L.; den begynder ellers gjerne først ved 130 à 150 F. D. Paa *Muricea* især sad hyppigt *Astrophyton Linckii* i alle Størrelser, undertiden den ene udenpaa den anden og varierende i Farve fra orangefarvet til lyserød.

Mellem og paa Søtræerne er der et mangeartet Liv; men det er kun smaa Prøver, som komme op; somoftest erholdes i Bundskraben kun, hvad der tilfældigvis slipper i den under Anstrengelsen for at faa den løs. Det er navnlig Hydroidernes og Crustaceernes Klasse, som her er repræsenteret. Hvad de første angaar, da frembyder vistnok Skarnsundet et righoldigt Sted for deres Indsamling og Studium; heller ikke kjender jeg andre Steder, hvor saa stor Dybde er forenet med temmelig stærk Strøm; men desværre anvendte jeg for liden Opmærksomhed paa dem under mit Ophold her; det var først efter Hjemkomsten, at jeg fik Anledning til at benytte Hincks's *History of the british hydroid Zoophytes*, som i Forening med Prof. G. O. Sars's „*Bidrag til Kundskab om Norges Hydroider*“ (Vidensk. Selsk. 1873) er fortrinligt Hjælpe-middel. Disse mærkelige Dyrecolonier af et fjær eller moselignende Udseende sidde fæstede til allehaande submarine Gjenstande, saaledes ofte til Søtræer, Svampe, til andre Hydroider og her i Sundet ofte til levende „Vobskjæl“ (*Modiola modiolus*), hvis nederste Grændse undertiden falder sammen med Søtræernes øvre, og som gjerne trives bedst, hvor Strømmen staar paa.

Paa Banden af disse Muslinger samt paa Skaller af *Pecten islandicus* fandtes ofte en Art, der efter alle Characterer — de helrandede Polypbægere (Hypothecæ), Nematophorerens Stilling, de ovale, ubedækkede Generationskapsler (Gonothecæ), som sidde i talrige Rader langs

Stammen, men i Regelen mangle paa Pinnulerne — maa henføres til *Aglaophenia integra* G. O. Sars (ovenciferede St. p. 100). Ikkedestomindre have Exemplarerne herfra et ganske andet Udseende end det af Sars beskrevne, hvis Høide er noget over 3 Tommer, og som kun er lidet forgrenet. Det største af mine — og jeg har flere næsten saa store — er henved 9 Tommer højt, og det 5 à 6 Gange delte Polyparium har en Grenudbredning af 4 à 5⁶; paa enkelte luxurierende Grene ere selve Pinnulerne sammensatte, idet der fra en af de polypbærende Pinnuler atter udgaa mindre saadanne. Polypbægernes Antal er paa de længste enkelte Pinnuler 25 a 30 (hos Sars 12—16), Kapslerne forholdsvis faa paa Hovedstammen, men paa en af de tertiære Grene talte jeg 70 og det hele Polyparium har flere hundrede.

En anden *Aglaophenia* kan ikke henføres til de af Sars beskrevne, men kommer meget nær *A. myriophyllum* Lin., som dog forhen ikke er fundet ved vore Kyster.

Andre Hydroider, som jeg har indsamlet, ere *Sertularia Gayi* (Lamouroux), *Diphasia fallax* (Johnst.), *Sertularia abietina* Linné, *Sertularia filicula*? Ellis, *Salacia abietina* M. Sars, *Lafoëa gracillima* (Alder), *Lafoëa capillaris* G. O. Sars, som han dog „med nogen Tvivl“ opstiller som egen Art, *Fillellum serpens*? Hincks, siddende paa *Sert. abietina*, *Calycella producta* G. O. Sars, paa *Tubularia indivisa* Lin. samt paa de haarede *Pycnogoner* (*Nymphon hirtum* Fabr?) og let kjendelig ved sine lange Pediceller, der dog ere længre end efter Sars's Beskrivelse, og som ere uden Ringe og lidt efter lidt gaa over i Bageret; fremdeles *Gonothyræa hyalina*? Hincks, *Campanularia volubilis* Linné, paa Sertularier; *Tubularia larynx* Ellis, som efter Sars's „Tabula synoptica“ &c. anførte St.) ikke er fundet nordligere end ved Bergen, var hyppig i Skarnsundet.

Fæstet til Rodstykket af den pragtfulde *Muricea placomus* sidder den for sin Skjønhed, bekjendte (Hincks p. 80) *Eudendrium rameum* Pallas med en Højde af 8 Tommer og en Udbredning af 4"; de talrige, snehvide, kugleformede Gonophorer omkrandse de udstrakte lysrøde Polyper; paa dens Stamme, voxer den ovennævnte zirlige *Gonothyræa?* samt den her i Sundet meget hyppige *Scalpellum Strömii* Sars, kjendelig ved sine snehvide glatte Skaller, og til *Eudendriens* overordentlig fine Grene har fastklamret sig mangfoldige smaa Crustaceer af Amphipodernes og Læmodipodernes Familie.

Endelig har jeg fra samme Sted en *Syncoryne*, der ligesom den af Sars kun ved Bodø fundne *S. eximia* Allman er af en hornbrun Farve og kun har faa Ringe paa Polypariet; derimod er paa Exemplarer fra Skarnsundet Tentakler tilstede i stort Antal.

(Den characteristiske og skjøne *Thuiaria thuia*, som ved Havkanten er overmaade almindelig paa større Skjæl, og som jeg endnu ved Rissen fandt meget sparsomt, savnedes ganske i de indre Dele. Sars antager, at den er forplantet til Norges Kyster ved Golfstrømmen, idet den findes hyppigt ved England (og langt sydligere) og uden saaledes at være arctisk, hos os kun forekommer paa Strækningen fra Stat til Nordcap).

Den hyppigst forekommende blandt Crustaceerne af Decapodernes Orden i Søtræernes Region var en kjæmpemæssig *Pandalus*, som kommer nær den arctiske *P. borealis* Krøyer, for hvilken jeg i Begyndelsen ogsaa ansaa den; men ved det 2kløvede Pandehorn, Tændernes Antal (i Regelen $5-7$), der dog hos et enkelt Individ paa Undersiden kun er 1 à 2, o. s. v. henfører jeg den til *P. propinquus* G. O. Sars (Nye Dybvandscrustaceer fra Lofoten, Vidsk. Selsk. 1869); den fulgte stadigt op med Grenene af *Parargorgia arborea* saavel her i Sun-

det som ved Rissen forrige Sommer; paa samme Maade fandt Sars den i Hardangerfjorden, og den har saaledes vistnok sit rette Hjem blandt denne Korall, hvormed maaske ogsaa den røde Farve staar i Forbindelse. De største ere over 4 Tommer og med ligesaa lange Følehorn; de et Par Aar i Spiritus opbevarede ere ganske hørøde. Af andre regeagtige Krebsdyr var ganske hyppig mellem Oculiner og Skjæl Hippolyte Liljeborgii Daniels. (Zool. Reise 1857), N. Mag. f. Naturv. 1873 p. 196 = H. securifrons; oftest trafes Hunner med (grønne) Rogn; paa Fiskepladse i Værrafjorden Hippolyte Gaimardi Krøyer (Monogr. Fremst. af de nordiske Hippolytearter, D. Vidsk. Selsk. 9 D.) og Hip. polaris Sabine; et enkelt Exemplar er H. Phippii Krøyer, et andet H. Cranchii Leach (turgida Krøyer).

Af Crangoninerne er vistnok Pontophilus norvegicus M. Sars (Reise i Romsdalen 1859, Bidr. til Christianfjordens Fauna, N. Mag. f. Naturv. 1868) næsten ligesaa hyppig paa det dybere Vand som Crangon vulgaris paa det lavere; blandt de af mig af denne Familie indsamlede Former saavel fra Beistadfjorden som fra den ydre Fjord finder jeg kun disse 2.

Galathea tridentata sad ligesom ellers ogsaa i Skarnsundet meget hyppigt opad Grenene paa Muricæa. Ikke sjelden opdroges i Beistadfjorden den piggede „Troldekrabbe“ Lithodes maja, ogsaa et stort Exemplar (med Rogn) o. s. v.

Ovenfor Korallerne og paa det her beskrevne Sted ogsaa jevnside med dem træffes ofte Svampe, hvorimellem visse Dyrearter særlig synes at have Tilhold; saaledes beholdtes ret hyppigt her den ellers sjeldne Søstjerne Pteraster militaris samt Psolus phantapus, som forøvrigt er almindelig paa lavere Vand, men her af betydelig Størrelse (5") og da af et ganske andet Udseende,

mørkerød, eller næsten sort og med pragtfulde rosenrøde Tentakler; fremdeles *Antedon Sarsii*, *Ophiotrix fragilis*, *Chiton abyssorum*,*) *Sabella pavonia* o. fl. Det var ogsaa i denne Dybde (50 F.) og mellem Svampe, at jeg fandt den særdeles sjeldne Søstjerne *Solaster furcifer*, der, saavidt mig bekjendt, ikke er gjenfundet, siden den første gang (omkr. 1840) opdagedes i et Par Exemplarer (i Nærheden af Bergen); jeg fandt den ved Høen, men efter langvarig Søgen kun det ene Exemplar. Fra de stejle Klippevægge ved Indgangen til Værrafjorden, hvor der ligeledes gaar en temmelig stærk Strøm, opdroges den skønne *Actinia plumosa* Müll., siddende i en tæt Koloni af 16 Stkr. paa en død Polypstok.

Det er imidlertid kun paa enkelte Steder, at der udvikler sig et frodigere og mere afvejlende Liv; meget hyppigere findes Bunden bedækket med Skjæl og andre Levninger, som hidføres af Strømningerne, sandsynligvis ofte langveis fra, eller Hovedmassen af Dyrlivet bestaar af en eneste Art. Skjælmassen bestod her mest af *Pecten islandicus*, som dog aldrig trafes levende, hvorimod den længer ude i Fjorden lever i store Banker f. Ex. ved Tutterøen; paa andre Steder igjen saaes hovedsagelig døde *Oculiner*, paa atter andre udelukkende *Mytilus phaseolinus* (levende), paa det lavere Vand, i Regelen fra 3—40 F., den store, almindelige Søpølse *Cucumaria frondosa* i ubeskrivelig Mængde.

De mellem Skjællene levende Mollusker vare meget faa og ganske almindelige Arter; de hyppigste vare *Terebratula cranium*, saavel i Skarnsundet som overalt gennem Værrafjorden, *Astarte elliptica*, de sædvanlige *Pecten*arter o. s. v., sjeldnere *Terebratulina caput serpentis*,

*) Hid hører ogsaa den under Navn af *Ch. Nagelfar* i min for. Beretn. anførte Art.

Leda perrula, *Kellia suborbicularis*, *Emarginula crassa*,
Capulus hungaricus, *Trichotropis borealis* o. fl.

Af Annelider fandtes her foruden de overalt almindelige (*Nereis pelagica*, *Leodice norvegica*, *Lepidonotus squamatus* L., sjeldnere *Harmathoë imbricata*) hist og her den arctiske *Eunoea Ørstedii* Malgr. = *Polynoë scabra* Ørsted af betydelig Størrelse; den synes at være en af de hyppigste skjælryggede Annelider; fremdeles (i Nordvigsundet) *Phyllodoce grønlandica* Ørst. af 6 Tommers Længde, men den skal blive dobbelt saa stor, samt *Sabella crassicornis* Sars, begge arctiske; *Nothria conchylega* (*Terebella* Sars Beskr. & Iagt.), som paa enkelte Steder ved Havkanten forekom i overordentlig Mængde, viste sig atter paa samme Maade i det Inderste af Værrafjorden, uden at jeg har truffet den paa mellemliggende Steder.

Blandt mine Indsamlinger finder jeg en, som det synes, overordentlig sjelden Art af *Pectinariernes* Gruppe; det er *Petta pusilla* Malmgr. n. 181 anf. St. Røret bestaar foruden af Skjælfragmenter af nogle, $\frac{1}{2}$ Linie lange Sneglehuse (*Rissoa* sp?) og Dyret stemmer med Hensyn til Gjællerne, Kammen (*paleolæ*) o. s. v. med Beskrivelsen hos Malmgren, der angiver, at den kun er kjendt i 1 Ex. fra Sveriges Sydkyst.

I Bugten ved Vennes opspadedes i Fjæren i Selskab med den almindelige „Fjæremark“ (*Arenicola marinum* s. *piscatorum*) den store og vakre *Nephtys coeca* Fabricius (*Fauna grønlandica*, *Nereis*), Ørsted Grøn. Ann. dorsibr; saa langt mod Syd er den sjelden; Sars fandt den ogsaa ved Bejan (N. Mag. f. Naturvidensk. 12, pag. 302); Malmgren (anf. n. 36) anfører den kun for Finmarken.

Til de Trakter, som ligge udenfor Skarnsundet, gjorde jeg kun et Par kortvarige Excursioner. I Nordvigsundet bemærkedes ikke synderlig andet, end hvad ovenfor er omtalt; dette Sund er noget bredere end Skarnsundet, har langt mindre Strøm formedelst den overordentlige

Dybde, der sandsynligvis bliver den største i Thronhjemsfjorden; de ved Stedet boende Fiskere paastode, at det var „bundløst,“ det vil sige, at de ikke kunne naa Bunden med sine brugelige Redskaber; men efter Beretning havde tilreisende Haakjærringfiskere ikke naaet den med 400 Favne; og dette forholder sig vistnok saa; thi Bunden sænker sig meget jævnt og ved en Fjerdedel af Sundets Bredde fra Land naaede jeg den ikke med 300 Favnes Tong; paa dette uhyre Dyb levede endnu *Tripylus fragilis*, *Holothuria tremula*, *Amphilepis norvegica*. Fra 180 Favnes Dyb (overalt blød Ler og Dynd) opdrages de 2 sjeldne *Holothurider* *Echinoeucumis typica* og *Oligotrochus vitreus* M. Sars, samt den, som det synes, her i Fjorden meget sjeldne Søstjerne *Archaster Parelii* (om hvilke mere nedenfor).

En liden Blæksprute herfra, der som et fritsvømmende Dyr formodentlig er kommet i Skrabesækken under Opdragningen, anser jeg formedelst den runde, finneløse med smaa Cirrer besatte Krop og de ligelange ved Roden forbundne Arme for *Eledone cirrosa* Lamarck, som neppe forhen er fundet saa langt nord.

Langs Inderøens Sydside gaar en vid Grund, hvor man maa henved en Fjerdingsvei fra Land, inden man naar en Dybde af 16—20 Favne, hvor der ligeledes overalt er Ler (Vikleret). Her forekom mig ogsaa et Exempel paa, at Dybden kan være af mindre væsentlig Betydning for visse Arters Ophold, end den ialmindelighed ansees; foruden at, som ovenfor antydet, *Virgularia mirabilis* her forekom paa 7 Favnes Vand og *Ctenodiscus* (ligesom ved Malmø) paa 6, fandtes *Astropecten Andromeda*, der vistnok betragtes som en Dybvandsform, i stor Mængde paa 10 à 12 Favne og af Dimensioner saa betydelige, som den overhovedet opnaar ($5\frac{1}{2}$ i Diameter). Fra denne grunde og vide Bugt gaar „Strømmen“ ind til

Borgenfjorden. Denne Strøm er ikke af stor Udstrækning og neppe mere end en Snæs Favne dyb, men ved Flod og Fjære overordentlig stærk. I den mest rivende Del bestod Hovedmassen af Dyrelivet af *Aleyonium digitatum*, længere inde af *Toxopneustes dröbachiensis*, dernæst af *Ascidia intestinalis*, som i bogstavelig Forstand bedækkede hele Bunden ind gennem Borgenfjorden og kun ledsagedes af ganske faa Arter, men disse i et desto større Antal Individuer, saaledes navnlig utallige Masser af *Ophioglypha albida*, hvoriblandt en Mængde *Astropecten Mülleri* o. fl.

Jeg afsluttede mine Undersøgelser d. 18de September.

Som et Tillæg til denne Beretning skal jeg meddele Selskabet en Fortegnelse over de af mig i Thronhjemsfjorden fundne Echinodermer med Bemærkninger som ovenfor; jeg citerer derfor de vigtigste Værker, jeg har benyttet ved Undersøgelsen og Bestemmelsen af de indsamlede Exemplarer. Af de nu til denne Dyreklasse henregnede Former kjendtes paa Linnés Tider ganske faa ved vore Kyster. O. F. Müller opdagede over et halv Snæs ganske nye Former, hvoraf de fleste ere beskrevne og afbildede i *Zoologia danica* 1788. I meget lange Tider føjedes ingen nye hertil. I 1844 udkom v. Düben og Korens Öfversigt af Skandinaviens Echinodermer (i kgl. Sv. Vetensk. Akad. Handl.), hvori 15 forhen ubekjendte Arter beskrevnes. Antallet af de da ved vore Kyster fundne var 60. I Sars's Oversigt af Norges Echinodermer 1861 opføres 79 Arter; dette er det seneste Værk, som omfatter samtlige vore Echinodermer, deres Udbredelse og Historie, med Beskrivelse af de i Mellemtiden opdagede nye Arter og Supplementer til de ældre. Saavidt jeg har kunnet erfare af de spredte Opsatser, udgjør Antallet nu omkring 100; af disse har jeg her i Fjorden fundet nedenstaaende 65.

Crinoidæ.

1. *Antedon petasus* (Alecto) Düben & Koren, anførte Sted.
Forekommer ikke sjelden i de ydre Dele af Throndhjemsfjorden (fra Rissen af og Gjedestränden) paa 20—50 Favnes Dyb, Stenbund og er ifølge Sars, (Oversigt over Norges Echinodermier No. 1, Alecto) ikke fundet nordligere.

2. *Antedon Sarsii* (Alecto) Düb. & Kor. anfør. St.
Denne er den i Norden først opdagede Art af „Fjærstjernernes“ Familie og beskrevet i 1835 i „Beskrivelse og Jagttagelser over Dyr ved den Bergenske Kyst“ af M. Sars, som da antog, at den muligens var Lamarcks *Comatula mediterranea*; senere fandtes den paa mange Steder nordligere (if. Sars, Oversigt n. 2, Alecto) til Øxfjord i Finmarken. I og udenfor Throndhjemsfjorden er den meget almindelig; jeg traf den hyppigt ved Tarven og Hitren og forøvrigt overalt til det Inderste af Beistad- og Værrafjorden, mest mellem Svampe og paa Klippegrund fra omtr. 30 til henved 300 F. D.

Af den mærkværdige „Søllje“ *Rhizocrinus lofotensis* M. Sars („stilkede Fjærstjerner“) er et Exemplar fundet ved Frosten af Prof. G. O. Sars (cfr. M. Sars, Memoires pour servir a la connaissance des Crinoides vivants p. 32).

Ophiuridæ. („Slangestjerner“).

3. *Astrophyton Linckii* Müller & Troschel. Sars, Overs. 3.
De saakaldte „Medusahoveder“ ere allerede afbildede i naturhistoriske Skrifter fra det 16de Aarhundrede og omtales fra Throndhjemsfjorden af Gunnerus, men Arterne ere først adskilte af de ovennævnte Forfattere (System der Asteriden 1842) — Denne Art er hyppig gennem hele Fjorden paa Søtræer, (*Parargorgia arborea*, *Prymnoa lepadifera* og *Muricea plac-*

mus) fra 50 el. 60 til et Par 100 F. D. og erholdes ikke sjelden paa Fiskeliner.

4. *Astrophyton Lamarckii* Müll. & Trosch. anf. St.

Forekommer paa samme Maade som foregaaende men sjeldnere og er (if. Sars, Overs. 4.) en mere nordlig Form, som ikke er funden søndenfor Bergen.

5. *Asteronyx Loveni* Müll. & Trosch. anf. St.

Denne sjeldne og mærkelige Slangestjerne, som slynger sine overordentlige lange Arme omkring „Søfjære“ og ifølge Sars (anf. St. 6) kun er fundet et Par Gange søndenfor Finmarken, erholdt jeg ved Beian, optrukket ved en Fiskeline og siddende med sine 11 Tommer lange Arme paa *Halipteris Christii*; 70 F. D.

6. *Ophioscolex glacialis* Müll. & Trosch. anf. St.

Inde i Værrafjorden fik jeg i Bundskraben en Slangestjerne, som formedelst Armrygpladernes Form (Sars, Overs. 7 med Fig.) maa henregnes til denne arctiske Art, der oprindeligt kun var kjendt fra Spitsbergen, men for et halvt Snes Aar siden blev fundet i Bunden af Christianiafjorden og senere ved Vestyksten. Forøvrigt ligner dette Exemplar meget følgende Art, navnlig deri, at den har rudimentære Fodpapiller; desuden er der 4 Armpigge lige ud til det Sted, hvor de gaa over til Hager.

7. *Ophioscolex purpurea* Düb. & Kor. anf. St.

Denne Art, som if. Sars (anf. St. 8.) kun var fundet paa Strækningen fra Bergen til Throndhjemsfjorden, men senere er iagttaget idetmindste til Løfoten, er her i Fjorden meget almindelig, hovedsagelig i Skjæl, paa Svampe og Oculiner, men forøvrigt paa næsten enhver Slags Bund; jeg har fundet den fra omtr. 30 — 40 til over 200 F. D paa mange Steder ind til det Inderste af Beitstad- og Værrafjorden ofte i Mængde.

8. *Ophiotrix fragilis* (Asterias) O. F. Müller; Zool. dan. Ganske almindelig overalt til det Indre af Beistad-fjorden, mest paa Svampe og mellem Skjæl. If. Sars (anf. St. 9.) er den udbredt fra Middelhayet af og gaar nordlig til Christiansund. Senere er den dog fundet idetmindste til Lofoten.
9. *Ophiacantha abyssicola* G. O. Sars, Chria. Vidensk. Selsk. Forhandl. 1872, „Nye Echinodermer.“ Hyppig i Thronhjemsfjordens Dybvandsregion, maa-ske helst i strømmende Vand. Jeg har truffet den i Mængde ved Rødbjerg paa Oculiner (180 F. D.), ved Galgeneset ved Rissen paa Spongier (100 F.) o. fl. St. samt i ganske overordentlig Masse i det Dybeste af Skarnsundet (Inderøen), 170 F. og derfra ind gjen-nem Beistadfjorden op til omtr. 70 F.
10. *Ophiocoma nigra* (Asterias) O. F. Müll, anf. St. En „boreal“ Art, som if. Sars (anf. St. 11 & p. 143) har naaet sin Nordgrændse ved Thronhjemsfjorden, hvor den af Prof. Boeck er fundet ved Beian. Jeg fandt den ikke der, men i Frøjfjorden.
11. *Ophiopholis aculeata* (Asterias) O. F. Müll, anf. St. Er ligesom ved den øyrige Del af Kysten ogsaa her i Fjorden den almindeligste af alle Slangestjerner og gaar fra et Par Faynes Dyb indtil over 200, til det Allerinderste af Fjorden. Hyppigst er den mellem Tarernes Rødder, men forekommer forresten paa næsten al Slags Bund. Efter Sars (anf. St. 12 og p. 142) er den udbredt fra de britiske Øer til Spits-bergen.
12. *Amphiura Chiajei* Forbes. Almindelig i de ydre Dele af Fjorden fra omtr. 20 til henved 100 F. D. Lerbund; i største Mængde har jeg fundet den i Ørkedalsfjorden og Gulosen, frem-deles ved Rissen, Ørlandet, Hitren. „Den synes i

Middelhavet at være sjelden, men ved den norske Kyst almindelig — idetmindste til Christiansund“ (Sars, anf. St. 15). Den lignende *A. filiformis* Müll., som skal have samme Udbredelse, har jeg ikke bemærket, skjønt Barrett & Andrew i *Annals af nat. hist.* 1857, „List of Echinodermata dredged between Drontheim and the Nordcape“ angive at have fundet den almindelig i Thronhjemsfjorden.

13. *Amphilepis norvegica* Ljungman, Öfvers. af Sv. Vetensk. Akad. Handl. 1864, sammesteds 1866, „Ophiuroidea viventia hucusque cognita.“

En for Lerbunden i det store, stillere Dyb characteristisk Form gennem hele Fjorden til Beistadfjorden, fra omtr. 70 til 300 F. D. If. G. O. Sars var den i Hardangerfjorden paa 500 F. D. den eneste Echinoderm, som fandtes.

14. *Ophioglypha ciliata* (Asterias) Retzius. (Ophiura texturata Lamarck, *Hist. nat. des animaux s. vertebres.* Forbes, Sars, anf. St. 19.) *Ophioglypha* Lyman if.

Ljungman l. c. Denne Art, som i sine mange Farvevariationer er let kjendelig fra følgende ved et større Antal Papiller ved Rygskjoldene, og sin Grube paa Armbugpladerne samt den langt betydeligere Størrelse, er temmelig almindelig, dog aldrig i Mængde, fra omtr. 5—50 F. D. „Sydlig udbredt til Middelhavet.“

15. *Ophioglypha albida* (Forbes, *History of british Starfishes* 1841, *Ophiura*; Sars, anf. St. 20).

Paa stenet og skjælfuld Lerbund ofte sammen med foregaaende, i samme Dybde, men i langt større Mængde. I Borgenfjorden fyldte den Bunden saaledes, at den kunde opdrages sækkevis. „Samme Udbredelse som foregaaende.“

16. *Ophioglypha robusta* (Ayres, *Proceed. of the Boston*

society of Nat. hist.) Ophiura squamosa Lütken, Sars, anf. St. 21. Denne lille „arctiske“ Art traf jeg ganske hyppigt i Beistad og Værraffjorden; Skjælbund, 10—40 F. D. 17. *Ophioglypha Sarsii* (Ophiura) Lütken, Additamenta ad Hist. Ophiuridarum D. Vidsk. Selsk. Afhndl. 1859. Sars, anf. St. 22, Ophiura.

Ligeledes en „arctisk“ Form, som er temmelig almindelig overalt, paa Stenbund, blandt Ascidier o. s. v., omtr. fra 20—100 F. D.

18. *Ophioglypha affinis* (Ophiura) Lütken l. c. Sars, anf. St. 23, Ophiura.

Denne Art, som især er kjendelig ved de mange Smaaskjæl, som omkrandse Ryglpladerne, har jeg truffet paa stenet Lerbund fra omtr. 20—80 F. D., men langt sjeldnere end de foregaaende. Jeg fandt den især ved Ytterøen sidste Sommer.

19. *Ophioglypha carnea* (Ophiura) M. Sars if. Lütk. l. c. Af denne Art, som if. Sars (Oversigt 24, Ophiura)

er fundet paa Strækningen fra Bergen til Vadsø, og som foruden ved sin tykke Skive især kan kjendes paa den tverdelte Plade mellem Rygskjoldene, har jeg et Par Exemplarer (fra Beian?)

Asteridæ. („Søstjerner.“)

20. *Luidia Sarsii* Düb. & Kor. anf. St.

Først opdaget af Sars og omtalt i Beskr. og Iagt. o. s. v. 1835 (Asterias nov. sp? p. 39) blev denne Art senere fundet ganske hyppigt og er if. hans „Oversigt“ 25. „paa mange Steder ved vor Vestkyst en af de almindeligste Søstjerner, især ude ved Havkanten, idetmindste til Christiansund.“ I stor Mængde og af

18. Betydelig Størrelse fandt jeg den især paa Nordsiden af Frøjen, sjældent ved Beian og ved Throndhjem, 50—80 F. D., sandholdig Lerbund.

21. *Ctenodiscus crispatus* (Asterias) Retzius 1805. Sars anf. St. 27. Oprindeligt kjendt fra Grønland blev denne Art fundet af v. Düb. & Koren (Öfversigt, 1844, og senere i Mængde paa mange Steder, sydlig idetmindste til Aalesund. I Throndhjemsfjorden forekommer den i alle indtrængende Bugter paa Dyndbund, undertiden i ganske overordentlige Masser, saasom især i Malmosundet, det allerinderste af Fjorden, og der ligesom ved Inderøen op til kun 5 à 6 F. D. fremdeles var den talrig i Værrafjorden, især i den inderste Del, dernæst ved Stenkjær, ved Størdalen, ved Throndhjem, i Ørkedalsfjorden og Gulosen, i Bugten ved Rissen og i stor Mængde i Bugterne paa Nordsiden af Frøjen, indtil 100 à 200 F. D.

22. *Archaster Andromeda* (Astropecten) Müll. & Trosch. anf. St. Beskrevet og afbildet i Throndhj. Selsk. Skrifter 1768 (*Asterias aurantiaca* variet. Parelins) forblev denne Søstjerne ubekjendt, indtil den (if. Düb. & Kor. anf. St.) omkr. 1840 blev gjenfundet ved Sverrig og ved Bergen. Efter Sars, Overs. 29, (Astropecten) var den „en af vore sjældneste og kun fundet sparsomt i enkelte Exemplarer.“ I Throndhjemsfjorden er den meget almindelig paa Lerbund; særdeles hyppigt fandt jeg den gennem hele Beistad og Værrafjorden, langs Inderøen, hvor den i store Exemplarer forekom i Mængde indtil kun 10 à 12 Favnes Vand, fremdeles langs Yterøens Nordside, ved Throndhjem samt i overordentlig Mængde i Gulosen, men især i Ørkedalsfjorden. Den gaar i Dybden til 300 F.

23. *Archaster Parelü* (Astropecten) Düb. & Kor. anf. St. Denne Art er ligesom foregaaende først opdaget og beskrevet fra Thronhjemsfjorden paa samme Sted og under samme Navn og blev (if. Düb. & Kor.) først gjenfundet omtrent samtidigt. Her i Fjorden er den vistnok meget sjeldnere. Jeg fandt den kun i Værrafjorden i Selskab med følgende samt 1 Gang i Nordvigsundet, sandholdig Ler, 50 og 150 F. D. Begge ere „fælles for det boreale og arctiske Belte.“ (Sars, anf. St. 32 og p. 143).
24. *Archaster arcticus* (Astropecten) M. Sars, Reise i Lofoten og Finmarken i N. Mag. f. Naturvdsk. 6 B. 1850. Oversigt 30, Astropecten. Denne fandtes hyppigt i Værrafjorden fra omkr. 25—70 F. D., stenet Lerbund; andetsteds har jeg aldrig bemærket den. Saavidt jeg har kunnet finde, er den forhén ikke iagttaget søndenfor Lofoten.
25. *Astropecten Mülleri* Müll. & Trosch. Sars, anf. St. 28. *Asterias aurantiaca* O. F. Müll. Zool. dan. Temmelig almindelig fra 2 til omtr. 60 F. D., fra Havet af, hvor jeg traf den i Mængde paa Nordsiden af Frøjen, ind til Beistadfjorden; i overordentlig Mængde i Borgenfjorden. Den lever mest paa Sandbund og sandholdig Ler.
26. *Asteropsis pulvillus* (Asterias) O. F. Müll. anf. St. Efter Sars (34) er den ikke truffet nordenfor Thronhjemsfjorden, hvor den er fundet ved Beian i smaa Exemplarer; jeg fandt den ogsaa der enkelte Gange, samt et Exemplar i Beistadfjorden af 5½ Tomme i Diameter, 30 F. D., Stenbund. Den synes at høre til de sjeldneste Søstjerner her i Fjorden.
27. *Astrogonium phrygianum* (Asterias) Parelü, Thronhj. i Selsk. Skrifter 1768. Sars, Overs. 35. Ikke sjelden, men aldrig i Mængde, fra Havet af,

- (61) hvor jeg traf den vest for Hitren, hist og her (Beian, Rissen, Stadsbygden, Throndhjem) til Beistadfjorden og Malmsundet; paa sidste Sted traf jeg et Exemplar, som jeg maa henregne til den arctiske var. spinosa Sars (Reise i Lofoten); dette havde hele Beklædningen af Pigge og Plader ikke som sædvanligt af hvid, men gul Farve, hvorved den hele Søstjerne fik et orange-farvet Anstrøg. Omtr. 30 til 100 F. D., Sand og Ler.
28. *Goniaster granulare* (Asterias) O. F. Müll. anf. St. Sars, Overs. 36, Astrogonium Müll. & Trösch. Almindelig især paa Stenbund med middels Dyb 20—60 F.; men ogsaa paa Lerbund, hvor jeg f. Ex. i Beistadfjorden og det største Dyb af Skarnsundet traf den i stor Mængde indtil 150 F. D.
29. *Goniaster hispidus* M. Sars, Chria. Vidsk. Selsk. 1872 (Nye Echinodermer ved G. O. Sars), Fauna litoralis 1877. Allerede for et Par Aar siden traf jeg mellem døde Oculiner ved Rødbjerg, 90 F. D. flere Exemplarer af en liden Asteride, som var mig ganske ubekjendt, da ifjor 3die Hefte af Fauna litoralis udkom, gjenkjendte jeg den i den først der nøjagtigt beskrevne og afbildede nævnte Art, som i 1, neppe $\frac{1}{2}$ Tomme stort Individ opdagedes ved Lofoten. Senere fandt jeg den i Korallregionen ved de bratte Bjærgvægge under Galgeneset i Rissen, 100 F. D., og i sidste Sommer paa lignende Localitet ved Norem paa Innerøen. Den kan saaledes neppe siges at være sjælden i Throndhjemsfjorden, men synes at have sit Hjem i de for Bindskrabning mindre tilgængelige Steder. Exemplaret fra Rissen er 38mm. i Diam.; Randpladerne, de dorsale saavel som de ventrale, ere

- her stegne til 19 (hos Exemplaret i Faun. lit. 10), Adambulacralerne til 28.
30. *Pteraster militaris* (Asterias) O. F. Müll. anf. St. Forekommer idetheletaget sparsomt, men paa visse Localiteter ret talrigt; især har jeg fundet den mellem Svampe i strømmende Vand 30—60 F., saasom ved Rissen og i sidste Sommer hyppig ved Vennes og Høen ved Indgangen til Beistadfjorden. „En arctisk Art ligesom hele Slægten.“ (Sars, anf. St. 37 & p. 143).
31. *Pteraster pulvillus* M. Sars, Oversigt over Norges Echinodermer 1861, n. 38. Denne Art har jeg ligeledes fundet ved Rissen og i Beistadfjorden, sjeldnere end foregaaende, Sand- og Skjælbund, omtr. 40—50 F. D.
32. *Solaster endeca* (Asterias) Linné. Enkeltvis, men gennem hele Fjorden, fra Hifren til Beistadfjorden, 5— omtr. 50 F. D., Stenbund. Der synes at være 2 temmelig distincte Former, en 7armet med længre Arme og rød af Farve, en 9armet, af mere blaaagtig Farve, som er den almindeligste; i Beistadfjorden traf jeg den af 1 Fod i Diameter. „En arctisk og circumpolar Art.“ (Sars, anf. St. 30).
33. *Solaster papposus* (Asterias) Linné. Sars, Overs. 44. Denne med indtil 14 Arme forsynede Søstjerne har jeg kun fundet et Par Gange, nemlig ved Beian og ved Throndhjem, hvilket vistnok kun er tilfældigt, da den ellers ikke er sjelden.
34. *Solaster furcifer* Düb. & Kor. anf. St. Af „denne overordentlig sjeldne Art, som kun er fundet i nogle faa Exemplarer i Bergensfjorden.“ (Sars, anf. St. 41.) traf jeg et 2 Tommer stort Exemplar ved Høen i Beistadfjorden, mellem Svampe, 50—60 F. D.; dette afviger i Farve fra Düben og Korens Be-

skrivelse, idet det ikke er teglstenfarvet, men gulagtigt.

35. *Echinaster sanguinolentus* (Asterias) O. F. Müll. Prodr. Zool. dan. 1767.

Den lille, røde Form forekommer i Mængde paa Laminarier (Tarer), den større, lysgule eller orange-farvede paa større Dyb og mange Slags Bund, indtil 200 Favne; saaledes var den hyppig i det Dybeste af Skarnsundet, ikke sjelden med 6 Arme. En „arctisk og circumpolar“ Art. (Sars, 43 og p. 142).

36. *Stichaster roseus* (Asterias) O. F. Müll. Zool. dan.

Temmelig almindelig fra et Par til omtr. 30 à 40 F. D., Sten- og Skjælbund, men enkeltvis; ogsaa i Beistadfjorden. En „boreal Art, som gaar nordlig idetmindste til Christiansund“ (Overs. 44 og p. 142).

37. *Asterias rubens* Linné. Asteracanthion Müll. & Trosch. Sars anf. St. 45.

Det almindelige „Korstrold“; hyppig overalt fra 0—30 F., men sjeldnere dybere. „Arten er udbredt fra Tysklands Nordkyst til Nordamericas Østkyst, men savnes ved Grønland.“

38. *Asterias glacialis* Linné. Asteracanthion Müll. & Trosch. Sars, Overs. 46.

Noget sjeldnere end foregaaende og gaar indtil henved 100 F. D.; bliver over 1 Fod i Diameter. „Sydlig udbredt til Middelhavet.“

39. *Asteracanthion Mülleri* M. Sars, Fauna litoralis I, 1846, Oversigt over Norges Echinodermer, num. 47.

Ikke sjelden paa ringe Dyb indtil 30 eller 40 F.; dog traf jeg den aldrig i Beistadfjorden.

Echinidæ. („Søpindsvin“).

40. *Cidaris papillata* Leske (*Echinus Cidaris* Linné).
 Exemplar af denne Art er erholdt til Samlingen ude fra Havkanten, hvor den undertiden faaes paa Fiskeredskaber; den er dog neppe almindelig, da jeg aldrig har truffet den ved Bundskrabning i Dybsøcorallerne's Belte, hvor den skal forekomme fra 100—200 F. D. idetmindste til Christiansund (Sars, anf. St. 48).
41. *Echinus esculentus* Linné. Sars, Overs. 49.
 Almindelig i strømmende Vand fra 0—30, men ogsaa meget dybere. I største Mængde sees den i Sundene ved Indløbet til Fjorden, sjelden og kun af ringe Størrelse længer inde, før den atter viser sig paa samme Maade i Strømmene ved Inderøen og Værran.
42. *Echinus Flemingii* Forbes, History of brit. Starf.
 Jeg har kun fundet den i Dybvandsregionen, saasom mellem Oculiner ved Rødbjerg (90 F.), ved Galgeneset (150 F.) af betydelig Størrelse (4°). If. Sars, Overs. 50 forekommer den fra 20—50 F., er udbredt fra Middelhavet, bliver nordenfor Stat meget sjelden, men er endnu ved Beian fundet i smaa Exemplarer.
43. *Echinus elegans* Düb. & Kor. anf. St.
 Denne sjeldne Art (Sars, anf. St. 51) er især fundet paa Vestkysten, først ved Bergen (Düb. & Kor.), ved Molde (Danielsen, Beretning om en Zool. Reise i Thronhj. Vidsk. Selsk. Skrft. 1858), i Hardangerfjorden (G. O. Sars, Chria Vidsk. Selsk. 1872.) Blandt Oculinerne ved Rødbjerg fandt jeg 1 Exemplar.
44. *Echinus miliaris* Leske.
 Kun temmelig sjelden har jeg bemærket denne Art, som angives ikke at være fundet nordligere end ved Thronhj. (Sars, Overs. 53).

45. *Echinus norvegicus* Düb. & Kor. Ved Bejant fandt jeg et Par Exemplarer af denne Art, som især synes at tilhøre Havet og ikke er fundet nordligere. (Sars, Overs. 52).

46. *Toxopneustes dröbachiensis* (Echinus) O. F. Müll. Prodr. Zool. d. „En for det arktiske Havbælte særdeles characteristisk Form — udbredt fra Øresund — til Nordamerika og Beringsstrædet og følgelig circumpolar.“ (Sars, anf. St. 54, Echinus). Almindelig og i stor Mængde i strømmende Vand paa ringe Dyb, 0—30 F., men ogsaa enkeltvis meget dybere. Paa visse Steder sees den næsten at bedække Bunden; saadanne ere Sundet mellem Beian og Garten, ved Næs i Bjugn, ved Nordvigsundet, „Strømmen“ ved Inderøen og især i Levangerstrømmen, hvor den opnaar næsten den samme Størrelse som de finmarkske.

47. *Toxopneustes pallidus* G. O. Sars, Chria. Vidsk. Selsk. Forhandl. 1872. „Nye Echinodermier.“ Som ovenfor anført, traf jeg i det Dybeste af Skarnsundet ved Inderøen 140—170 F., blød Lerbund, en Art, som jeg maa henføre til denne formedelst den lyse Skal, de 6 Par Porer paa samtlige Ambulacralplader, de distincte Rader af Pigge og den flade Form hos Exemplarer, der övergaa den foregaaende betydeligt i Størrelse ($3\frac{1}{2}$ “).

? 48. *Toxopneustes pictus* Norman.

I G. O. Sars's „Bidrag til Kundskab om Dyrelivet paa vore Havbanker“ (Chria. Vidsk. Selsk. Forhandl. 1872) findes (med?) opført en Art med dette Navn. Jeg kjender ikke den originale Beskrivelse, men adskillige Exemplarer af en Form, som her i Fjorden ikke synes at være sjelden, svare til de hos Sars angivne Kjendemærker. Forøvrigt har jeg flere tvivl-

somme Echinusformer; en nærmer sig noget til G. O. Sars's *E. parispinus*, en anden til hans *depressus*.

49. *Echinocyamus angulosus* Leske 1778.

Denne, det mindste af vore Søpindsvin ($\frac{1}{2}$ "), har jeg kun truffet ved Beian; den forekommer paa Sandbund og skal forøvrigt være almindelig ved vore Kyster; efter Sars, Overs. 55, er den udbredt fra Middelhavet og nordlig til Finmarken.

50. *Schizaster fragilis* (Brissus) Düb. & Kor. anf. St.

„En arctisk Art, som er fundet fra Bergen til Vadsø“ (Sars, anf. St. 56, Tripylus). I Thronhjemsfjorden er den almindelig fra 18—300 F. D. Lerbund, fra Havet til Beistad og Værrafjorden og synes at blive lige saa stor som i Finmarken (lidt over 3").

51. *Echinocardium cordatum* (Echinus) Pennant 1777.

Jeg har kun truffet den sparsomt paa samme Steder som næst foregaaende, skjønt den ellers skal være almindelig. „En boreal Art, som gaar et Stykke ind i det arctiske Belte.“ (Sars, anf. St. 58, Amphidetus og p. 143).

52. *Amphidetus ovatus* (Spatangus) Leske. Sars, Overs.

59. Almindelig, undertiden i Mængde, paa sandig Lerbund eller Sand, fra 10 til henved 100 F. D. I de indre Dele traf jeg den sjelden, saasom i Værrafjorden.

53. *Spatangus purpureus* O. F. Müll. Zool. dan.

I Ude ved Havkanten almindelig og af betydelig Størrelse (6"); endnu ved Rødbjerg hyppig, men jeg fandt den kun i mindre Exemplarer, i de indre Dele fandt jeg den aldrig. „En boreal Art, som gaar langt ind i det arctiske Belte“ (Sars, anf. St. 60 og p. 143).

Holothuridæ. („Søpølsler“).

54. *Cucumaria frondosa* (Holothuria) Gunnerus, Acta Holmiensia 1767. Sars, Overs. 61.

Almindelig, paa nogle Steder i overordentlige Masser især i strømmende Vand, 2—40 F. D., Sten- og Skjælbund. I største Mængde har jeg truffet den i Skarnsundet, dernæst i Strømmen ved Ørlandet og Garten, ved Hitren, Tutterøen og i Nordvigsundet.

— Den sjeldne *Cucumaria assimilis* er af Prof. M. Sars fundet ved Østraat (Zool. Reise i Throndhj. Stift, N. Mag. for Naturvdsk.).

55. *Cucumaria lactea* (Ocnus) Forbes, anf. St. Sars, Overs. 65.

Denne lille Søpølse af $\frac{1}{2}$ Tommes Længde — traf jeg af og til i Skarnsundet, siddende paa den indvendige Side af Skjæl, 30 F. D.

56. *Echinocucumis typica* M. Sars, Chr. Vidsk. Forhandl. i 1858, „3 nye Holothurider.“ Oversigt over Norges Echinodermer n. 67.

Denne sjeldne Holothuride, som blot synes at være fundet et Par Gange, ved Bergen og i Hardangerfjorden, erholdt jeg i Nordvigsundet ved Ytterøen; blød Dymbund, 180 F. D.

57. *Thyonidium Drumondii* (Holothuria) Thompson 1840. *Thyonidium commune* Düb. & Kor.

Af denne Art fandt jeg et stort Exemplar (4“) i Skarnsundet, samt ved Beian, hvor den ogsaa forhen er fundet af Koren (Sars, Overs. 68).

58. *Thyonidium hyalinum* (Cucumaria) Forbes, anf. St. Th. pellucidum Düb. & Kor.

Enkelte Gange i Skarnsundet og Beistadfjorden, i det større Dyb, 80—150 F., blød Lerbund. Forekommer

overalt, ligesom foregaaende, sparsomt og enkeltvis (Sars, Overs. 69).

59. *Thyone fusus* (Holothuria) O. F. Müll. Zool. dan.

Denne Art har jeg ligeledes kun fundet et Par Gange, ved Throndhjem og i Skarnsundet, Lerbund omtr. 50 F. D. Er if. Sars, Overs. 70 udbredt fra Middelhavet af og gaar nordlig idetmindste til Christiansund.

— *Thyone raphanus* Düb. & Kor. er fundet ved Østraat (M. Sars, Zool. Reise i Throndhjems Stift.) Jeg har ikke fundet den.

60. *Psolus squamatus* (Cuvieria) Koren. N. Mag. f. Naturvds. 1848. Sars, Overs. 73.

Almindelig gennem hele Throndhjemsfjorden til det Inderste af Beistadfjorden. I overordentlig Mængde traf jeg den paa det store Dyb langs hele Stadsbygden og Rissen, indtil 240 F., Lerbund, og der af betydelig Størrelse (næsten 3"). Unge Individuer af indtil 1 Linies Længde træffes ofte paa Stene og til kun 5 F. D.

61. *Psolus phantapus* (Holothuria) Strussenfeldt, Acta. Holm. 1765. Sars, Overs. 72.

Almindelig, men mest enkeltvis og i smaa Exemplarer, til det inderste af Fjorden, hvor jeg fandt den ved Stenkjær; 5—50 F. D. Stenbund.

62. *Holothuria intestinalis* Ascanius & Rathke. Sars, Overs. 74.

Almindelig, 6— omtr. 70 F. D., især paa sandholdig Lerbund; i stor Mængde traf jeg den saaledes paa Nordsiden af Frøjen — og paa mange mellemliggende Steder — til det Inderste af Beistadfjorden, hvor den ved Malmo forekom i ganske overordentlige Masser.

63. *Holothuria tremula* Gunnerus, Act. Holm. 1767.

En for det større Dyb (50—300 F.) med Lerbund characteristic Form. Jeg har truffet den i Mængde

i Ørkedalsfjorden og Gulosen, langs Stadsbygden og Rissen, ved Throndhjem, Ytterøen og især i Beistadfjorden. Er ligesom foregaaende „en for Skandinavien ejendommelig Art, dens hidtil bekjendte Nordgrændse er Beian“ (Sars, Overs. 75).

64. *Synapta inhærens* (Holothuria) O. F. Müll. Zool. dan. Kun 1 Exemplar fandt jeg (ved Inderøen, 10 F. D. Lerbund) af denne Art, som længere mod Syd skal være almindelig. Sars, Overs. 78.

65. *Oligotrochus vitreus* M. Sars, Chria. Vidsk. Forhandl. i 1865, „om arctiske Dyrformer i Christianiafjorden.“ Fauna litoralis 1877.

Af denne sjeldne Art, som kun synes at være fundet i faa Exemplarer, ved Lofoten og i Christianiafjorden, erholdt jeg en ved Jøplingsøen i Beistadfjorden (60 F.) og en i Nordvigsundet (160), blød Dyndbund; begge disse sprang itu, saaledes som det beskrives i Fauna litoralis, idet Svælget med Fangarmene skilte sig fra den øvrige Krop.

K. Rygh.

i Gærdsløstjorden og Gulosen, langs Stadsbygden og
 Rissen, ved Thronhjelm, Ytteren og i Beistad-
 fjorden. Er ligesom foregaaende, men for Skandinavia
 viden ejendommelig Art, dens hidtil bekjendte Nord-
 grændse er Beistad (Sars, Overs. 75).
 61. *Synapta inaequalis* (Hofmann). O. F. Müll. Zool. dan.
 Kun. I. Exempel, land, jeg (ved Indreem, 10. F. D.
 herud) af denne Art, som længere med Syd skal
 være almindelig. Sars, Overs. 78. Ogsaa M.
 62. *Oligotrochus vitreus* M. Sars. Christ. Vidensk. For-
 handl. 1865. Kom arktiske Dyrformer i Christiania-
 fjorden. Fanns historis 1877. 1881. København.
 Af denne sjældne Art, som kun synes at være fundet
 i den Eksemplar, ved Isøsten og i Christianiafjorden,
 erholdt jeg en ved Jæplingen i Beistadfjorden (60
 F. og en i Nordhavsundet (100). Blad Dyrband;
 begge disse spang til saaledes som det beskrives i
 Fanns historis, idet Støvellet med Røngarns skille
 sig fra den øvrige Krop.
 D. F. 5. 1877.
 61. *Protospongia (siphonoides)* (Hofmann) Sars.
 Holm. 1703. Sars, Overs. 72.
 62. *Holothuria tuberosa* (Linn.) Sars, Overs. 72.
 63. *Holothuria tuberosa* (Linn.) Sars, Overs. 72.
 64. *Alciacanthus* (Linn.) Sars, Overs. 72.
 65. *Alciacanthus* (Linn.) Sars, Overs. 72.
 66. *Alciacanthus* (Linn.) Sars, Overs. 72.
 67. *Alciacanthus* (Linn.) Sars, Overs. 72.
 68. *Alciacanthus* (Linn.) Sars, Overs. 72.
 69. *Alciacanthus* (Linn.) Sars, Overs. 72.
 70. *Alciacanthus* (Linn.) Sars, Overs. 72.